

Referanser:

Arkivsak: 18/01879-8

Saksdokumenter:

Program for VTP O1 og O2 Nord
Program for VTP O1 og O2 VTVT Vest
Program for VTP O1 og O2 VTVT Øst

Veien til prestedtjeneste - standardisering av program for ordinasjonssamlingene

Sammendrag

Styringsgruppa for VTP (STVTP) behandlet på sitt møte i september 2018 en sak der man ville ha en gjennomgang av hele VTP-programmet (STVTP 14/18). Bispemøtet drøftet på sitt møte i oktober samme år organiseringen av VTP (BM 41/18). I vedtaket heter det at «Bispemøtet ser behovet for en større grad av standardisering av samlingene, og ber om at Styringsgruppen for VTP følge opp dette». Bispemøtet vedtok også at samlingene skal ha et omfang på 4 dager, og dette ble tatt til følge i gjennomføringen av samlingene i 2019.

En arbeidsgruppe har foreslått ny innholdsstruktur for O-samlingene.

Forslag til vedtak

Bispemøtet fastsetter tema for ordinasjonssamlingene som foreslått, med de endringer som fremkom i møtet.

Saksorientering

Bakgrunn

Styringsgruppa for VTP (STVTP) behandlet på sitt møte i september 2018 en sak der man ville ha en gjennomgang av hele VTP-programmet (STVTP 14/18). Bispemøtet drøftet på sitt møte i oktober samme år organiseringen av VTP (BM 41/18). I vedtaket heter det at «Bispemøtet ser behovet for en større grad av standardisering av samlingene, og ber om at Styringsgruppen for VTP følge opp dette». Bispemøtet vedtok også at samlingene skal ha et omfang på 4 dager, og dette ble tatt til følge i gjennomføringen av samlingene i 2019.

Ordinasjons- og VTVT-samlinger

Bispemøtet ber om en større grad av standardisering av ordinasjonssamlingene i de tre regionene, og skritt var at tidsrammen for samlingene ble den samme i 2019. Neste skritt er å samordne programmene i større grad. Her vil det være viktig å få en god balanse mellom det som skal være felles for alle og det som kan være mer preget av det lokale særpreget. Viktige momenter å ta med er også å sikre en progresjon mellom O1 og O2, og en samkjøring med utdanningsinstitusjonene, slik at vi unngår en overlapping med det som dekkes i studiet. VTVT har nå blitt gjennomført i to år, en i hovedsak god erfaring, men også med den ekstra utfordringen det medfører ved å utarbeide et felles program. Det er både fordi det er ulike faggrupper som møtes, og fordi mange av VTVT-deltakerne allerede er i jobb i kirken og har en helt annen erfaring og bakgrunn enn mange av VTP-deltakerne. Mange av VTP-deltakerne er imidlertid også en mye mindre ensartet gruppe enn tidligere, da det er stor gruppe «second career»-studenter med annen arbeidserfaring og ofte et annet studieløp. Mangfoldet blant deltakerne gir ulike forutsetninger og ulike behov, som gjør utfordringen med å utarbeide et felles program desto større. Dette gjelder ikke minst progresjonen fra O1 til O2.

Før sommeren ble det satt sammen en arbeidsgruppe som skulle arbeide med innholdet på samlingene. Den består av en rådgiver fra hver region, samt rådgiver fra Bispemøtets sekretariatet. Arbeidsgruppen hadde et møte i august, der programmene fra årets samlinger ble gjennomgått, med de erfaringer rådgiverne hadde. De kom fram til en oversikt over hovedtema som burde være felles for alle. Dette ble lagt fram og drøftet i møtet i STVTP i september (STVTP 12/19), og fikk i stor grad tilslutning, med noen endringer. Den foreslåtte oversikten over hovedtema ser nå slik ut:

Hovedtema

O1:

Kan jeg bli prest?

- Veien inn i teologistudiet, og videre mot prestatjeneste. Refleksjoner og tanker om hva som har ledet inn på denne veien.
- Hva kreves av en prest? Passer jeg? Hva innebærer vurdering av egnethet?
- Hvorfor skal jeg bli prest.
- Hav er ordinasjon? Hvorfor skal jeg ordineres?

Hvordan blir livet som prest?

- Prestehverdagen/kirkehverdagen, prest på ulike steder.
- Overgangen fra studier til prestatjeneste.
- Endringer i presterollen, stemmer virkeligheten med det stereotypiske bildet? Hva er det stereotypiske bildet?

Teologiske motsetninger

- Hvordan lever vi med ulike syn i teologiske spørsmål?
- Biskopene som forbilder som snakker sammen på en skikkelig måte til tross for uenighet.

Sårbarhet og grenser i tjenesten

- Prest og privatperson.

Møte med prester i tjeneste/andre ansatte/staber

- Å få møte de som er ute i aktiv tjeneste vil være svært relevant for de som er på vei til eller lurer på om de skal bli prester. Det vil gi noe håndfast til temaene som er nevnt ovenfor, i tillegg til andre ting.

Grupesamtaler

Gudstjenester/tidebønner

- Studentene får ansvar for å forberede og gjennomføre disse

O2/VTVT:

Vigsling

- Hva er vigsling, og hvorfor skal vi vigsles?
- Gjennomgang av vigslingslitugiene og –tekstene

Jeg en vigslet medarbeider?

- Hva vil det si å være vigslet medarbeider?

- Tanker om egen tjeneste, rolleforståelse.
- Hva kan biskopen tilby de vigslede medarbeiderne?

Tverrfaglighet

- Ulike tjenesteordninger.
- Arbeidsfellesskapet, stabsvirkelighet, hvordan jobbe for et godt samarbeidsklima.

Sårbarhet og grenser i tjenesten

- Kirkelig medarbeider og privatperson
- Bærekraftig tjeneste og bærekraftig liv.

Kirken som arbeidsplass – arbeidsmiljø og konflikt

- Samarbeid, ledelse.
- Rettigheter, regler, hvordan oppføre seg i arbeidslivet.
- Sårbarhet og styrker, møte med egne fordommer i møte med andre yrkesgrupper, bli kjent med andres motiv.

Andre merknader

- Det er ønskelig med mer samarbeid mellom rådgiverne og biskopene i regionen i planleggingen av samlingene. Det er usikkerhet hos en del rådgivere på hvilken myndighet de har til å ta avgjørelser på vegne av biskopen. Dette har ført til noe i forsinkelser i planleggingsprosessen.
- Samtalen med biskopen er veldig viktig, og må opprettholdes. Det har vært et ønske om en diskusjon om hva biskopene skal prioritere innenfor stramme tidsrammer. Det var enighet i STVTP om at noen samtaler må gjennomføres samtidig som det er annen undervisning. Det er ulik belastning på de enkelte biskoper, men alle deltakerne bør få samme ramme og ro rundt sin samtale. Det er også viktig at biskopen har rom for å være sosial i miljøet under måltider og pauser. Dessuten sender det et dårlig signal om hvor mye man skal jobbe hvis biskopene er på jobb fra tidlig morgen til seint på kveld.
- Det bør være rom for et visst lokalt særpreg, og saker som den enkelte biskop er opptatt av. Det skal være rom for kreativitet, «frihet under ansvar».
- Det kan også gis føringer for pedagogisk opplegg, og man bør si noe om i hvilken grad studentene skal få oppgaver under samlingene. STVTP mener studentene bør få oppgaver, men at de da må være meningsfulle. Et forslag er at studentene fordeles i grupper som får ansvar for å forberede og gjennomføre hver sin tidebønn eller gudstjeneste. Med VTVT gir dette en god mulighet for tverrfaglig samarbeid.
- Det er et ønske om å se på tidsrammen igjen, da den spesielt i Nord oppleves som veldig stram. STVTP mener imidlertid at den nye ordningen må få gå seg til noen år før det eventuelt blir endringer. Dette er også et økonomisk spørsmål.
- Et undertema på O1-samlingen er egnethetsvurdering. Det er en erfaring at mange studenter er usikre på dette. Studiestedene har klare kriterier for skikkethet, og det oppleves uklart at det er to ulike måter å vurdere på med to ulike begreper, skikkethet og egnethet. STVTP oppfordrer Bispemøtet til å ta en runde rundt dette. Det er vanskelig å sette opp klare kriterier, men det er mulig å kunne bli tydeligere på hva dette er og innebærer. Dette kan tas opp som et større tema ved et senere Bispemøte.

Evaluerings

Et punkt i gjennomgangen er å se på evalueringsordningen. Frem til nå har den blitt gjennomført med skjema på papir som deltakerne har fylt ut på slutten av samlingene som så har blitt samlet inn og systematisert på bispedømmenivå, før de har blitt sendt inn til sekretariatet for en sammenstilling. Dette er en tungvinn og arbeidskrevende metode. Etter årets samlinger hadde region Nord laget en elektronisk Questbackundersøkelse, der man automatisk fikk laget gode sammenstillinger og rapporter over svarene som ble gitt. STVTP går inn for at det fra neste års samlinger lages en mal for samme type undersøkelse, som ferdigstilles og sendes ut regionvis. Rapportene fra denne sendes inn til sekretariatet.

Stiftspraksis

Stiftspraksisordningen er en del av VTP, og det har vært et ønske fra Bispemøtet å gjennomgå også den. Det er visse utfordringer slik ordningen er i dag, både med at biskopen skal gi fullmakt til studenten, og ved at en del studenter ønsker å bytte bispedømme. Stiftspraksis skal være selvstendig prestatjeneste der mange går inn som vikarer der det er vakanse, og er en verdifull ressurs for bispedømmene. Den er viktig for at studenter og bispedømmer skal bli kjent med hverandre, og flere bispedømmer melder om at dette er veldig bra for rekrutteringen. Det er imidlertid uklart fra studiestedenes side hva slags praksis dette er, og de er tydelige på forskjellen på denne praksisen og menighetspraksisen tidlig i studiet. Det er ikke alle typer prestatjeneste i et bispedømme som egner seg for stiftspraksis (f.eks. prostipresttjeneste), og dette kan det kanskje også legges noen føringer for. Dette er en stor diskusjon om hva vi ønsker stiftspraksis skal være og hvordan det fungerer, og vil bli tatt opp på neste møte i STVTP. Stiftspraksis berører både bispedømmene, biskopene, studiestedene og studentene, og det er viktig at alle får en mulighet til å uttale seg i denne samtalen.

Prosjektplan

Det er tidligere blitt vedtatt en prosjektplan for VTP-gjennomgangen. Denne ble gjennomgått på møtet i STVTP, og den videre progresjonen og ferdigstilling av gjennomgangen ble fastsatt. Det settes en endelig frist ut 2020 for å fullføre prosjektplanen. Man ser da for seg trykking av ny brosjyre med felles informasjon og VTP og VTVT, en felles påmelding, og at navnet endres til VTV. Prosjektplanen ser nå slik ut:

1. Gjennomgang av ordinasjonssamlinger	<i>Høst 2018-høst 2019</i>
- Rammer og innhold	
- Økonomi	
2. Endre evalueringmetoden	<i>Høst 2019</i>
3. Påmelding og fordeling av deltakere	<i>Vår 2020</i>
4. Stiftspraksis	<i>Vår 2020</i>
5. Utenlandske prester og prester fra andre kirkesamfunn	<i>Høst 2020</i>
- Deltakelse og dispensasjon	
- VTP-light?	
6. Informasjon, ny brosjyre på redigeres og trykkes på nytt	<i>Høst 2020</i>